

NAK/LAP

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

2022. JANUÁR
X. ÉVFOLYAM

#01

Magyarország benyújtotta a KAP Stratégiai Tervet

14–15. oldal

**Kedvező változások
a családi gazdaságokról
szóló törvényben**

22. oldal

**Közös listát állít a Magosz
a meghatározó szakmai
szervezetekkel**

08. oldal

**Sertéságazat:
Új év – új időszak?**

12–13. oldal

VÁRJUK JELENLEGI ÉS LEENDŐ PARTNEREINKET AZ
AGROMASH EXPO TELJES IDEJE ALATT STANDUNKNÁL!

SILÓVILLA
ZSÁKEMELŐ
TRÁGYAVILLA
BÁLARENDEZŐ
EMELŐVILLA 3,6 - 6 t
GABONAKANALAK 2 - 3,5 m³

4*1 MULTIFUNKCIONÁLIS KANALAK
FÓLIÁZOTT KÖRBÁLA MEGFOGÓ
OLDALKIÖNTÉSŰ KANALAK
MAGASKIÖNTÉSŰ KANALAK
HOSSZABBÍTOTT TOLÓLAP
FÖLD - KAVICS KANALAK

MEGBÍZHATÓ, PRÉMIUM MINŐSÉGBEN GYÁRTOTT MEZŐGAZDASÁGI ESZKÖZEINKKEL

7400 KAPOSVÁR, JUTAI ÚT 37.

VÁRJUK PARTNEREINKET!

www.kapostatlas.hu

Tartalomjegyzék

MOZAIK

- 04 Már közel száz REL kezdeményezés működik Magyarországon
- 05 Megkezdődött az adatszolgáltatás időszaka
- 05 Megjelent a „Húsba vágó tények” kiadványsorozat

NÖVÉNYTERMESZTÉS

- 06 Változó az őszi vetések állapota

KAMARAI VÁLASZTÁSOK

- 08 Közös listát állít a Magosz a meghatározó szakmai szervezetekkel

ÁRSTOP

- 09 Élelmiszerárstop: védi a beszállítókat a szabályozás

OKTATÁS

- 10 Kampány az agrárszakmák népszerűsítéséért
- 11 Sikerral zárultak az agrárszakmák megismerését célzó pályázatok

ÁLLATTARTÁS

- 12 Sertéságazat: Új év – új időszak?
- 13 Segítség a sertéstartóknak

TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

- 14 Magyarország benyújtotta a KAP Stratégiai Tervet
- 16 Januártól csak elektronikusan intézhetők a hatósági eljárások a katasztrófavédelmi szervnél

TÁMOGATÁS

- 17 Ismét elérhető lesz az állattartó telepek fejlesztését támogató felhívás

ERDÉSZET

- 18 Új év, régi-új kihívások az erdészetben

JOGSZABÁLYVÁLTOZÁS

- 20 Fontos agrártárgyú jogszabályokat fogadott el a parlament
- 22 Kedvező változások az östermelőket, családi gazdaságokat és családi mezőgazdasági társaságokat érintő jogszabályban

Összefogásban az erő

A magyar gazdák és az élelmiszeripar a járvány kitörésének időszakában és azóta is bizonyították, hogy képesek minden körülmények között kiváló minőségű élelmiszereket biztosítani a fogyasztók számára. Ez annak ellenére is igaz, hogy egyre nagyobb kihívások elé néznek az ágazat szereplői. A járvány még nem múlt el, közben sújt bennünket az energiaár-robbanás, kiterjedt hatásaival együtt.

Nemrég született meg a döntés az EU KAP Stratégiájáról, amelyet a klímaváltozás, a környezetvédelmi előírások és a fogyasztói szokások változása is meghatározott. A hétéves uniós költségvetés és a stratégiai tervezés mellett 2022-ben parlamenti választások lesznek, és készülnünk kell a májusban sorra kerülő kamarai választásokra is.

Ha az előző négy évben elvégzett parlamenti, jogalkotási és szakmai tevékenység eredményeit áttekintjük, megállapítható, hogy az ágazat szereplőinek életét alapvetően befolyásoló jogszabályok születtek. Ebben a munkában meghatározó volt a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, a Magosz és a szövetséges szakmai szervezetek szerepvállalása, úgy a jogalkotói munka, mint a végrehajtás területén. A birtokpolitika, az osztatlan közös tulajdon rendezése, az új adójogszabályok kialakítása, az erdőről, a vadászatról, a vízgazdálkodásról és a gazdaság-átadásról szóló törvények megalkotása növelte az ágazat szereplőinek versenyképességét.

Az elkövetkező időszak eredményességét meghatározza a kormány azon döntése, hogy a nemzeti társfinanszírozást az adható legmagasabb mértékben határozta meg, és ezen kibővített források már az átmeneti években is elérhetőkké váltak. Az elért eredmények alapja, hogy az agrár- és élelmiszer-gazdasági érdekképviseletek az új kamarai törvény elfogadása óta szoros szövetségben dolgoznak. A kamarában igazi műhelymunka zajlik annak érdekében, hogy a kormányzat számára a gazdaság szereplői által megvitattott, kiérlelt javaslatok kerüljenek átadásra. A vitát tehát a gazdaság szereplői egymás között folytatják és a döntést követően közösen képviselik álláspontjukat, és a végrehajtásban is egységesek. Ez az összefogás teremti meg a lehetőséget a kormányzattal való együttműködésnek. Így tudják az ágazat szereplői a kormánnyal szövetségben az EU-forrásokat teljes mértékben felhasználni, erősítve ezáltal az ágazat versenyképességét.

A 17 szakmai szervezet az öt évvel ezelőtti megállapodáshoz hasonlóan a Magosszal együtt indul a 2022. május 20-ára kitűzött kamarai választásokon. A megállapodás, amely aláírására ünnepélyes keretek között került sor, rögzíti, hogy érdekeik mentén, a kölcsönös tisztelet alapján a továbbiakban is együtt kívánnak működni. Ez az összefogás a garancia arra, hogy az EU által gyakran szinte teljesíthetetlen követelményeknek is megfelelően megtaláljuk a legjobb szakmai megoldást a rendelkezésre álló források teljes felhasználására.

Jakab István,
a parlament alelnöke, a Magosz elnöke

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA
X. évfolyam, 01. szám

Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Györfffy Balázs elnök

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113.

Zöld szám: +36 80 900 365 E-mail: ugyfelszolgalat@nak.hu

Portál: www.nak.hu Kiadó: Szuperinfó Magyarország Média Kiadó Kft.

Felelős kiadó: dr. Kovács Juliánna ügyvezető igazgató

Régióvezető: Tóth Tamás

Tartalomfejlesztési igazgató: Forgács Bernadett Főszerkesztő: Dénes Zoltán

Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137

Fotók: NAK, Agrárminisztérium, Mediaworks, shutterstock.com

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12.

E-mail: naklap@maraton.hu ISSN 2064-308X

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

A Szuperinfó Magyarország Média Kiadó Kft. politikai hirdetéseket nem fogad be.

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Már közel száz REL kezdeményezés működik Magyarországon

Mi kell a helyi termék piacra jutását segítő Rövid Ellátási Láncok fejlődéséhez, hogy azok még több termelő számára jelenthessenek megélhetési alternatívát?

Rövid Ellátási Láncról (röviden REL-ről) mostanra már minden termelő hallott, aki elgondolkodott azon, hogy miként tudná termékét közvetlenül a fogyasztónak értékesíteni, és ezáltal tisztas profitra szert tenni. A REL-nek számos formája van, a legismertebbek a termelői piacok, bevásárlóközösségek, dobozrendszerek, termelői boltok, online gyűjtőoldalak és nyitott porta hálózatok. Ezenkívül REL az is, ha közvetlenül vendéglátóegységeknek (más szóval HoReCa szektornak), illetve közétkeztetésbe szállít be a termelő, amelynek komoly mennyiségi és minőségi követelményei vannak.

A Magyarországon működő REL kezdeményezések száma lassanként megközelíti a százat, szerencsére az ország szinte minden pont-

ján találni már ilyen célú kezdeményezést. A kezdeményezések többsége még „gyerekcipőben” jár, de gyorsan fejlődik, köszönhetően részben a fogyasztói tudatosság erősödésének, részben a kedvezően alakuló jogi környezetnek.

Ahhoz, hogy a REL-együttműködések erősödni tudjanak, a szervezőknek – a közösségszervezési feladatokon túlmenően – logisztikai, marketing- és minőségbiztosítási kihívásokra kell megoldást találniuk.

Ehhez mindenekelőtt felkészült szervezőkre van szükség, tudásuk megalapozásához a Kislépték Együletegynemzetközi projekt keretében kidolgozott egy képzési anyagot. Az egyesület februári pilot képzésére honlapjukon keresztül lehet jelentkezni.

Fogyasztói igényhez igazodó, stabil minőségű termékkínálat és költséghatékony logisztika nélkül a REL-ek hosszú távú fenntarthatósága kétséges. Már több – a kamarával partnerségben lévő – szervezet dolgozik a helyi igényekhez

igazítható (jól skálázható) megoldásokon. Az eredményekről, adaptálható jó gyakorlatokról, új lehetőségekről a kamara kommunikációs felületein keresztül lehet majd tájékozódni.

• NAGY ANIKÓ/NAK

Megkezdődött az adatszolgáltatás időszaka

Egyes VP-támogatások esetében nemcsak a Gazdálkodási Napló vezetése elvart, hanem az előző naptári évben – 2021 – vezetett napló adataiból adatszolgáltatási kötelezettség is fennáll.

Melyek ezen támogatások?

- agrár-környezetgazdálkodási kifizetés,
- ökológiai gazdálkodás támogatása,
- NATURA 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések,
- élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások (kivéve a csak sövénytelepítés esetét) – fenntartási időszakra vonatkozóan,

A webGN és a Nitrát adatszolgáltatás benyújtási folyamata 2022. január 1-től megkezdődött.

- 2022. január 1–január 31. közötti időszakban a webGN benyújtása zajlik. A határidő jogvesztő. Mulasztás esetén az előző évre jutó támogatási összeg 15%-kal csökkentésre kerül. Ugyanakkor, ha a támogatott Tápanyag-gazdálkodási terv készítésére is kötelezett (VPAKG/ÖKO szántó és ültetvény), úgy ezen adatszolgáltatás elmaradásával további 15% szankcióra lehet számítani.

Bármelyik támogatás igénybevétele esetén egyetlen elektronikus nyomtatványt kell letölteni, a

pályázati kiírás vonatkozó előírásai szerint kitölteni és ügyfélkapun keresztül beküldeni. A TGT-be 2020. szeptember 30-ig – a 2021-es növényekre vonatkozóan – elkészített terv adatait kell rögzíteni!

- 2022. január 1–március 31. közötti időszakban a nitrát adatszolgáltatás lehetséges.

A beküldés tényét igazolóan 3 visszaigazolás érkezik az ügyfélkapura. Az utolsó, azaz a 3. Nébih-igazolás tartalmazza az adatszolgáltató adatait, a benyújtás sikerességét.

Alábbi részletek is fontosak lehetnek:

Támogatások esetében a néhai nevében a vélelmezett örökös járhat el. A néhai ügyfélazonosítója-val meggy be az adatszolgáltatás. Amennyiben már a kincstárnál örökösnek nyilvántartott, úgy saját nevében jár el, nyilatkozik és szolgáltat adatot.

Mindkét esetben azonban kerüljön beküldésre az akg@nebih.gov.hu e-mail címre néhai regisztrációs száma, s az, hogy nevében a vélelmezett örökös (nyilvántartási szám) járt el, ha már örökös az ügyfél, akkor azért, hogy összekapcsolható legyen a Nébih listával. Elképzelhető, hogy az addigra nem frissül.

• SZTAHURA ERZSÉBET/NAK

Megjelent a „Húsba vágó tények” kiadványsorozat

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara kiemelt feladatának tekinti a fogyasztók hiteles tájékoztatását, valamint a mezőgazdaságban tevékenykedő gazdálkodók megbecsülésének helyreállítását. Ennek érdekében a Copa-Cogeca által „Európai Állattenyésztés Hangja” címmel indított kampány anyagainak felhasználásával új, ötrészes kiadványsorozatot jelentet meg, amellyel célja, hogy tudományos alapokon nyugvó információkkal oszlassa el az állattenyésztést és az állattermék-előállítást övező tévhiteket, és bemutassa az ágazat valódi helyét és szerepét a gazdaságban, a társadalomban és a bioszférában.

Napjainkban az európai állattenyésztőket, így a hazai gazdálkodókat is az egyre szigorodó klíma- és környezetvédelmi, valamint állategészségügyi és -jóléti szabályozásoknak való megfelelés mellett a szélsőséges nézeteket valló civil szervezetek előretörése és ezen szervezetek által képviselt úgynevezett „zöld kérdések” is komoly kihívások elé állítják. Az ágazatot érő – számos esetben egyoldalú szemléletet tükröző és tudományos alapok nélküli vagy féltudományos alapokon nyugvó – támadások alapvetően befolyásolják a társadalom állattenyésztőkről, állattartásról, valamint állati termékekről alkotott véleményét.

A kamara hisz abban, hogy a magukat „zöldnek” nevező szélsőséges szervezetek által indított támadások visszaverésének egyik leghatékonyabb eszköze a megfelelő és valós tényeken alapuló kommunikáció lehet. Éppen ezért az európai mezőgazdasági termelők és szövetségeik legerősebb érdekképviseleti szervezete, a Copa-Cogeca által indított gondolatébresztő kommunikációs kampány anyagainak felhasználásával, „Húsba vágó tények” címmel kiadványsorozatot indítottunk, amely kiadványokkal bővíteni szeretnénk az állattenyésztéshez, állatiter-

mék-előállításához kapcsolódó ismereteket, hangsúlyozni kívánjuk az állati eredetű termékek kiegyensúlyozott táplálkozásban betöltött szerepét és ezáltal is próbálunk hozzájárulni az ágazat minél szélesebb körű elfogadottságának megteremtéséhez.

copa*cogeca
european farmers european agri-cooperatives

**EUROPEAN
LIVESTOCK
VOICE**

Az ötrészes kiadványsorozatunk Az állattenyésztés és az állattermék-előállítás jelentősége címmel megjelent első kötete az ágazatnak a vidéki élthez való kapcsolódásáról, a húsnak az étkezési kultúránkban és a kiegyensúlyozott táplálkozásban betöltött szerepéről, valamint a „húshelyettesítők” és a természetes hús ökológiai lábnyomának összehasonlításáról osz meg hasznos információkat.

Az Állatjólét című második kötetben az állatjólét és az állategészségügy közötti kapcsolatot, a zárt tartásban az állatokat érő stresszhatások kezelésének lehetőségeit, valamint az egyes alkalmazzott gazdálkodási gyakorlatokkal, az állatok szállításával és vágá-

sával kapcsolatos tévhitek cáfolatait foglaltuk össze.

Az Állategészségügy című harmadik kötetben pedig az antibiotikumok és a takarmány-adalékanyagok használatára vonatkozó szabályozásokkal, valamint ezen szerek használatának esetleges állat- és humánegészségügyi kockázataival kapcsolatos ismereteket mutatjuk be.

Ezen kiadványokban olyan szennyező kérdéseket érintünk, mint:

Elképzelhető-e a világ állattenyésztés és használatok nélkül? A hús és a „húshelyettesítők” fogyasztása – pró és kontra – A hús = gyilkosság?

Az állategészségügy és az állatjólét kapcsolatban vannak egymással?

Be kellene-e tiltani Európában az állatok mezőgazdasági üzemekben tartását?

Miért szállítanak annyit élőállatot Európában?

Reméljük, hogy a portálunkon elérhető, tudományos alapú információkon nyugvó, kutatási eredményekkel alátámasztott és szemléltető ábrákat tartalmazó online kiadványaink szélesebb körű és sokrétűbb szemléletet tükröző perspektívát nyújtanak a gazdálkodók és a társadalom egésze számára.

Javasoljuk, hogy kövessék figyelemmel kiadványsorozatunk hamarosan megjelenő, Környezetvédelem és Gazdálkodás és vidéki élet című részeit is, amelyekben az állattenyésztési ágazat környezet- és állatjólét hatásait, erőforrás-felhasználásával, az ágazati kibocsátás csökkentésével, az állattenyésztési ágazat intenzifikációjával, a nagyüzemi gazdálkodás sajátosságai, valamint a vágóhidakra vonatkozó előírásokkal kapcsolatos kérdésekkel fogunk foglalkozni.

• BOROVKA ZSUZSA/NAK

Változó az őszi vetések állapota

Az elmúlt évi április-májusi hűvös időjárás és a meleg június, júliusi aszályos időszak következményeként csaknem minden növénykultúra vegetációs ideje 10–15 nappal meghosszabbodott.

Az őszi káposztarepce vetésére az augusztus végi időszak volt az ideális, mert országszerte hullott több-kevesebb csapadék, ami után szárazabb időszak következett szeptember közepéig. Ezután a Dunántúlra és a középső országrészbe jelentős csapadék érkezett, keleten, északkeleten azonban nem ez volt jellemző, úgy, mint az Alföld középső részén, ahol egész októberben nagyon száraz volt a talaj. Az őszi kalászosok vetésének talaj-előkészítését a szárazság az ország nagy részén rendkívül megnehezítette. Sok helyen nem sikerült kellő mértékben elmunkálni a magágyat, így száraz, rögös talajban került a mag. A száraz szeptembert és októbert csapadékosabb november követte, ami összességében használta a már elvetett növényeknek. A kalászosok vetését tovább nehezítette az egyes helyeken elhúzódó, vontatott kukoricabetakarítás. A kellő vízkészlettel nem rendelkező, illetve a homokosabb talajokba, valamint a későn elvetett kalászosok közepes vagy annál gyengébb állapotban vannak. Mindezek ellenére a gazdák bizakodnak, hogy lesz hótakaró és a gyengébb állományok még javulhatnak.

Az őszi búzavetések állományaiiban nagy különbségek mutatkoznak. Az állományok nagy része jó és közepes minőségű. A kelés nagyon heterogén volt, akár még táblán belül is jelentős különbségek, foltok alakultak ki. A borsó és repce elővetemények után készített jó minőségű magágyakba került állományok a melegnek és a csírázáshoz szükséges nedvességnek köszönhetően egyenletesen kikeltek. Még időben megindult a bokrosodásuk, a sorok összezárdottak, a talajt teljes mértékben takarja a növényzet. A napraforgó utáni vetések helye-

te sok helyen már nem ilyen kedvező, a szárazság miatt későn és rosszul lehetett talajt előkészíteni. A kukorica betakarítása elhúzódott, így az őszi búza vetése is későbbre tolódot. A csírázáshoz és a keléshez sok helyen nem volt optimális a talaj nedvességtartalma. A gyenge fejlettség általában a megkésve vetett táblákra jellemző.

Az őszi őrparvetések döntő része kedvező képet mutat, jó és közepes minőségű. A fejlettségük a sokéves

a késő őszi csapadékosabb időjárás nagymértékben javított a vetések minőségében. Sok helyen zöldtakarmányként fogják betakarítani az állattenyésztők. A triticales jól tolerálja a szélsőségeket, vetése sok helyen idén is elhúzódott. Az időben elvetett állományok megfelelő mértékben bokrosodtak. Sokan a triticales vetését hagyták a legutóljára, ami rontotta a vetések minőségét.

Az őszi káposztarepce vetése augusztusban kezdődött el, azonban a hosszan tartó aszályos időjárás miatt ez elhúzódott. A vetési idő megválasztása sok nehézséget okozott, mivel a túl korai vetés esetén a fagyűrő képessége erősen csökken, a megkésve vetés esetén viszont a fejlődés elégtelensége miatt nő meg a kifagyás veszélye.

tők. Ott, ahol jó vízmegtartó technológiát alkalmaznak és megfelelő a tápanyagellátás, általában jók a vetések. A késői vetéseknél sok helyen a fejlődés nem optimális, nagyrészt ezek adják a közepesen és gyengén fejlett állományokat. A repce termelési biztonsága a megváltozó klimatikus viszonyok miatt évről évre romlik, így idén a termőterülete tovább csökkent az előző évekhez képest. További probléma a kivonásra kerülő növényvédőszer számának emelkedése, amely olyan hiányt okoz a természetstechnológiában, ami megnehezíti az eredményes termelés.

Az őszi állapotminősítést jogszabály alapján a NAK a megyei ügynéző szervezetei és a falugazdászok segítségével készíti el az Agrármisztérium részére. A feltüntetett

átlagnak megfelelő. Az optimális időben elvetett, fejlettebb állományokon néhány esetben már jelentkeztek a lisztharmatfertőzés tünetei. A rozst általában a gyenge termőképességű, laza, homokos talajokra vetik. Az időben elvetett, megfelelően előkészített táblákon

Sajnos sok helyen a gyenge kelés miatt ki kellett tárcsázni a növényt, ami komoly anyagi veszteséget eredményezett a gazdálkodóknak. Nagy a szórás az állományok minőségében és fejlettségében akár egy táblán belül is, rosszabb esetben sorhiányos táblák is megfigyelhe-

vetésterületi adatok ez esetben még csak becslések, amelyek a 2022. évi egységes kérelem benyújtása után, az egységes kérelemben bejelentett területadatok figyelembevételével lesznek korrigálva.

• NAK MEZŐGAZDASÁGI IGAZGATÓSÁG

EURÓPAI Friss Csapat
Az ízek ereje!

Tartsatok az Európai Friss Csapattal idén is!

Kövessétek az Európai Friss Csapat online, valamint közösségimédia-felületeit! Keressétek Fruttit, Veggit és barátaitkat országszerte a program eseményein!

Ennek a promóciós kampánynak a tartalma csakis a szerző álláspontját tükrözi, és kizárólag ő tartozik érte felelősséggel. Az Európai Bizottság és az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA) semmilyen felelősséget nem vállal a kampányban szereplő információk esetleges felhasználását illetően.

ENJOY
IT'S FROM
EUROPE

Közös listát állít a Magosz a meghatározó szakmai szervezetekkel

A Magosz tizenhét meghatározó szakmai szervezettel együttműködve állít közös listát a május 20-ai agrárkamari választásokra, megvalósítva a hazai agrár-, élelmiszer- és erdőgazdaság széles körű képviselőit.

A szervezetek vezetői január 14-én aláírásukkal is megerősítették a 2013-ban létrejött, 2017-ben kibővült szövetséget. Az összefogás révén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara erős köztisztviselőként működik. A Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (Magosz) és együttműködő partnereinek célja a közös munka folytatása, az ágazat érdekeinek további hatékony képviselete, együttműködésben a kormányzattal. A magyar agrárium valamennyi szereplőjét képviselik azok a szervezetek, amelyekkel a Magosz megállapodást kötött a május 20-ára kiírt agrárkamari választásokra – hangsúlyozta Jakab István, a Magosz elnöke az aláírási ceremónián.

Ez az együttműködés sikeres, 2013 óta folyamatos, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy a mostani kamari választások előtt is a Magosz mellé áll az a 17 meghatározó ágazati szakmai, érdekképviseleti szervezet, amelyek lefedik a teljes agrár-, élelmiszer- és erdőgazdaságot – hangsúlyozta a

megállapodás aláírása előtti beszédében Györfy Balázs, a Magosz alelnöke, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) elnöke.

Mint mondta, a Magosz nemcsak jelölő szervezet, hanem a NAK kiemelt stratégiai partnere, így napi rendszerességgel kapcsolat van a két szervezet között. Intenzív kommunikáció zajlik közöttük nemcsak a magyar agrár- és élelmiszergazdaság stratégiai jelentőségű kérdéseiben, de a folyamatosan jelentkező

szakmai problémák megoldásában is. „A legfontosabb ügyekben közösen fordulunk az államigazgatás illetékes döntéshozóihoz, és közösen kezdeményezünk egyeztetéseket, szükség esetén bevonva az érintett ágazati partnerszervezeteinket is” – mondta Györfy Balázs.

Györfy Balázs hangsúlyozta, hogy az elmúlt években több tucatnyi szakmai ügyben jártak el közösen. Ilyenek volt például a földbirtok-politikai intézkedések, az osztrák közös tulajdon megszüntetése, a családi gazdálkodói rendszer reformja, az öntözésfejlesztési kérdések, illetve a támogatáspolitikai döntések kezdeményezése vagy az egyes ágazatokat érintő áfa-csökkentések.

Jakab István, a Magosz elnöke is a kamara és az agrárszervezetek

közötti együttműködés sikerességét emelte ki, ami a közös munka kölcsönös tiszteletén alapul. Különleges időszaknak nevezte a mostanit, amikor közösen tudnak dolgozni a vidékért.

A tizenhét, a Magossal ma együttműködési megállapodást aláírt szervezet:

Baromfi Termék Tanács és Szakmaközi Szervezet, a Baromfi és Tojástermelők Szövetsége; Felelős Élelmiszergyártók Szövetsége; Fia-tal Gazdák Magyarországi Szövetsége – AGRYA, FruitVeb Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, Gabonatermesztők Országos Szövetsége, HANGYA – Magyar Termelői Értékesítő és Szolgáltató Szervezet/Szövetkezetek Együttműködése, Kisgazda Polgári Egyesület, Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége, Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet, Magyar Állattenyésztők Szövetsége, Magyar Biokultúra Szövetség, Magyar Díszkertészek Szakmaközi Szervezete, Magyar Dohánytermelők Országos Szövetsége, Országos Erdészeti Egyesület, Országos Magyar Méhészeti Egyesület, Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács, Vágóállat és Hús Szakmaközi Szervezet és Terméktanács.

Élelmiszerárstop: védi a beszállítókat a szabályozás

Az élelmiszerár-rögzítés nem okoz hátrányt a hazai termelőknek, beszállítóknak, az alapvetően a kiskereskedelmet érinti, és csak a profitjuk kis százalékát – hangsúlyozza a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara. A mostani döntés a külföldi hasonló intézkedésekhez képest jobban védi a beszállítókat, és nem várható áruhiány, ahogy az importárak mennyiségének növekedése sem.

A Magyar Kormány hat termék árának átmeneti maximalizálását rendelte el 2022. február 1-jétől. A globális áremelkedések miatt más országok is hoztak hasonló intézkedéseket, Magyarországon Szerbiához hasonlóan kerül bevezetésre az élelmiszer-

árstop. A NAK fontos eredménynek tartja a szabályozás kapcsán, hogy – a szerbiai intézkedésekkel szemben – hazánkban a kereskedők és nem a beszállítók kötelesek garantálni a meghatározott termékek boltokban való jelenlétét, az esetleges áruhiány

elkerülése érdekében. Ennek eredményeként – összhangban a NAK által képviselttel – a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek beszállítói jelentős tehertől mentesülnek. A kiskereskedelmi szektor legnagyobb szereplőinek 2020. évi profitja megközelítette a 80 milliárd forintot, számítások szerint a mostani intézkedés a legnagyobb üzletláncok akkori profitjának legfeljebb 5–10 százalékát érheti.

Továbbá – a NAK által az előzetes egyeztetéseken is képviselt álláspont révén – nem vonatkozik az árörögítés a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek beszállítóinak beszállítói áaira, szemben a Szerbiában hozott döntéssel, ami a termelői, illetve a nagykereskedelmi árakat is érintette. Ez azt jelenti, hogy esetükben nem a 2021. október 15-ei beszállítói árakat, hanem továbbra is a hatályosan alkalmazott beszállítói árakat kell majd fenntartani. Ennek értelmében a forgalmazók nem mondhatják fel a meg-

lévő szerződéseket a fogyasztóiárstopra hivatkozással. Az intézkedés a globális költségnövekedés miatt egyébként is nehéz helyzetbe került beszállítók működőképességét hivatott biztosítani.

A sajtóban megjelent híresztelésekkel szemben nagyon alacsony az olcsó, jelentős távolságból érkező importáru megjelenésének valószínűsége. Másik beszállítókra átállni egyrészt időigényes folyamat lenne, másrészt a nagyobb élelmiszerláncoknál is komoly érték a beszállítói stabilitás és megbízhatóság. A szabályozás átmeneti jellege miatt a kiskereskedelmi üzletek nem mondanának le a meglévő megbízható beszállítói kapcsolataikról, amiknek keretében olyan mennyiségben és minőségben történnek a beszállítások, ahogy azt egyes láncok elvárják.

A beszállítókat védi a tisztességtelen forgalmazói magatartásról szóló törvény is, azaz egyoldalúan nem lehet a beszállítókkal megkötött szerződéseiket módosítani. Eszerint tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül, ha a beszállítóval szemben a kereskedő a beszerzési árat a beszállító tiltakozása ellenére egyoldalúan csökkenti, vagy ha a beszerzési ár csökkentésére irányuló szerződésmódosítás érdekében a kereskedő a beszállítót a szerződéses kapcsolat megszüntetésével, termékek rendelésének lemondásával, a rendelésállomány csökkentésével, eladásösztönző tevékenységek – így különösen az akciók és promóciók – lemondásával vagy más, a beszállítóknak anyagi vagy erkölcsi veszteséget okozó eszközzel fenyegeti. Ha bármely beszállító mégis ilyen tapasztal, kérjük, jelezze a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara felé.

• NAK

Ezeket a termékeket érinti az árszabályozás:

- kristálycukor
- búzafinomliszt
- napraforgó-étolaj
- sertéscomb
- csirkemell és -farhát
- 2,8 százalékos tehéntej

Kampány az agrárszakmák népszerűsítéséért

Nem lehet eleget foglalkozni az agráriumban jelentkező generációváltás kérdésével. Napról napra egyre közelebb kerülünk a problémához, amelyet mielőbb orvosolnunk kell. A szakképzésbe belépők száma folyamatosan csökken, a középfokú szakmai végzettséggel rendelkezők kibocsátása tovább redukálja a lehetséges munkavállalók számát, vagyis jelentős a képzésben lévők lemorzsolódási aránya.

Az Agrárközgazdasági Intézet kutatásai alapján Magyarországon jelenleg 162 olyan intézmény működik 285 feladatellátási hellyel, amelyben középfokú agrárszak-képzés folyik. A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal által kezelt Szakképzési Információs Rendszerből származó 2021. februári adatok szerint a 162 intézményben összesen 16 885 diák tanult valamilyen agrárszakképzési területen.

A szakképzésbe belépők számának növelésében és a lemorzsolódási arány csökkentésében fontos szerepe van a tájékoztatásnak. Ennek érdekében, hogy a pályaválasztás megfontolt és tudatos döntés lehessen, meg kell ismertetni a tanulókkal a lehetséges szakmákat, azok megtanulható kompetenciáit. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) számos módon próbálja segíteni ebben a diákokat.

Tavaly ősszel elindított digitális kampányunkban influenszer bevonásával igyekeztünk népszerűsíteni a social médiában otthonosan mozgó fiatalok körében az agrárszakmákat. A három hónapig futó kampány során szórakoztató és egyedi, a korosztály igényeire épülő tartalmakon keresztül – YouTube-videók és Tik-Tok tartalmak megosztásával – hívtuk fel a pályaválasztás előtt álló célcsoport figyelmét arra, hogy milyen karrierlehetőségek várnak rájuk az agrárágazatban, amelyeket a NAK pályaaorientációs napjain személyesen is

meg tudtak ismerni. A program keretében 4 különböző agrárgazdasági szakmát mutattunk be.

Munkánk során számos esetben tapasztaljuk, hogy a diákok érdeklődését rövid videotartalmakkal lehet a legjobban felkelteni. Ez idáig azonban olyan kisfilm, amelyeket pályaaorientációs céllal tudtunk volna használni, nem állt rendelkezésünkre, így 2021-ben a digitális kampányunk mellett 11 szakmabemutató videó elkészítését álmodtuk meg. Célkitűzésünk volt, hogy a szakmák rövid, általános ismertetésén túl egy-egy szakmai fogást, folyamatot is megmutassunk, mindezt úgy, hogy stílusában és karakterében illeszkedjen az 5–8. osztályos tanulók igényeihez. A forgatások oktatók és diákok bevonásával, szakképző intézmények közreműködésével valósultak meg, így hiteles képet tudunk mutatni az egyes agrárszakmák és szakmairányok oktatását illetően.

A pályaválasztást segítve az elkészült kisfilmeket elküldtük az iskolák részére, bízunk benne, hogy az osztályfőnöki órák keretében ezeket a szakmákat közelebbről is megismerik a diákok és segítségükre lesz a jövőjük tervezésében. Az elkészült kisfilmeket elérhetővé tettük a NAK YouTube-csatornáján (<https://www.youtube.com/c/NemzetiAgrarC3A1rgazdasagC3A1giKamara/videos>) és a honlapján is, a szakképzési aloldalán (<https://www.nak.hu/szakmai-infok/szakkepzes>). Természe-

tesen még számos szakma és szakmairány várja, hogy megmutathassa a benne rejlő lehetőségeket a fiataloknak, így az elkezdett munkát az idei évben is folytatni kívánjuk.

Az új szakmastruktúra kialakítása után fontosnak tartjuk, hogy minél szélesebb körben megismeressük az átalakult szakképzési rendszert, valamint a kialakult képzési palettát. Ennek érdekében egy olyan, az agráriumban bemutatott kiadványt is készítettünk Agrárszakma Iránytű címmel, amely segíti az érdeklődőket, a pályaaorientációban részt vevő általános iskolai tanulók és szülei, valamint az átképzésben gondolkodók eligazodását. Az ideális karrierút kiválasztását megkönnyítő tájékoztató füzetünkben 64 agrárszakmát ágazatok szerint csoportosítva rövid, közérthető formában mutatunk be. A digitális formátumú megjelenés mellett a nyomtatott

formában történő megvalósítást is fontosnak tartjuk, ezért a kiadványból 3000 darabot kézzelfogható formában is elérhetővé tettünk a pályaválasztás előtt álló általános iskolai tanulók számára.

Az országos szakmai tanulmányi versenyek szervezése során is fontos célunk, hogy népszerűsítsük az agrárszakmákat. Ezért a tanulmányi versenyek döntőjéi és ünnepélyes eredményhirdetését 2022-ben a HUNGEXPO területén szeretnénk megszervezni a pályaválasztás előtt álló diákok részvételével, amellyel a pályaválasztásnak egy új, cselekedtető formáját kívánjuk megvalósítani. Az élményszerű pályaválasztás elősegítése érdekében a versenyek egy részének döntőit a nagyközönség előtt szervezzük meg a fesztivál keretében, ahol foglalkoztató szigeteken a látogatók kipróbálhatják a szakmák fogásait. Termékbemutatókkal, szimulátorokkal játékos keretben biztosítunk a szakmák megismerésével kapcsolatos élmények

elmélyítéséhez. Az élményszerű pályaválasztás segítése érdekében a látogatókat pedagógusok, valamint munkatársaink segítik a látottak megismerésében, a feladatokba való bekapcsolódásban. Bízunk benne, hogy 2022-ben a járványügyi helyzet nem akadályozza a rendezvény megszervezését.

A jövőben tervezzük a pályaaorientációt segítő eszköztárunk bővítését is a mai fiatalok igényeire alapozva, a digitalizációs technikák bevonásával. A programjaink során szeretnénk megmutatni a résztvevőknek a lehetséges karrierutakat és azt, hogy az agráriumban hosszú távú, biztos megélhetést képes biztosítani a végzett szakemberek számára. Fontosnak tartjuk, hogy rávilágítsunk arra a robbanásszerű technikai, technológiai fejlődésre az agráriumban, amellyel lebonthatóak a mezőgazdasági munkákkal kapcsolatos avított, negatív berögződések.

Sikerrel zárultak az agrárszakmák megismerését célzó pályázatok

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara 2021 őszén két pályázatot hirdetett, amelyek célja volt, hogy az általános iskolai tanulók beleszóljanak az agrárgazdaság területéhez kapcsolódó szakmákba, ezzel is segítve a pályaválasztásukat.

Az egyik ilyen pályázatot a tavalyi év szeptemberében a NAK Veszprém megyei igazgatósága hirdette meg „Érts hozzá!” címmel. A kétfordulós vetélkedő első fordulójában beküldött online pályamunkák elbírálását követően a második forduló november végén került sor.

A két-két fős csapatok az első körben írásban osztották meg a kiválasztott szakmáról szóló tapasztalataikat. A második forduló helyszíne a veszprémi Dózsa György Német Nemzetiségi Nyelvtanító Általános Iskola volt, ahol a döntő során szóban is beszámoltak élményeikről a diákok, illetve egy kis gyakorlati feladattal, egy traktormodell (munkadarab) összeállításával küzdöttek meg egymással. A vírushelyzet sajnos itt is beleszólt a részvételbe, de annak érdekében, hogy egyik csapat se maradjon le a döntőben való részvétel lehetőségéről, a szervezők megtalálták az alternatív megoldást. Az egyik csapat videóra vette az előadását, és a döntő napján a saját iskolájukban rakták össze a munkadarabot, amelynek menetét fázisfotókkal bizonyították, majd megküldték értékelésre a zsűrinek. Egy másik iskola csapata előadását egy tanár vitte el a döntőre, a munkadarabot pedig elvitte magával. A harmadik hiányzó csapat esetében a verseny után, egy előre megbeszélt időpontban került sor a munkaanyag összeállítására. A versenyzők a zsűrizést követően értékes jutalmakban részesültek.

A másik, pályaaorientációs célokat segítő, országos pályázat meghirdetésére 2021 októberében került

sor „Megnézem ezt magamnak!” címmel, 10–15 éves tanulók számára.

A tanulók az érdeklődésüknek megfelelően találhattak ki egy, az ágazathoz kapcsolódó projektet, vagy egy ismerős, szomszéd, rokon munkáját megismertette küldték meg a pályamunkákat. A NAK szakértői által bírált pályaművek értékelésekor szempont volt az adott tapasztalataikat. A második forduló helyszíne a veszprémi Dózsa György Német Nemzetiségi Nyelvtanító Általános Iskola volt, ahol a döntő során szóban is beszámoltak élményeikről a diákok, illetve egy kis gyakorlati feladattal, egy traktormodell (munkadarab) összeállításával küzdöttek meg egymással. A vírushelyzet sajnos itt is beleszólt a részvételbe, de annak érdekében, hogy egyik csapat se maradjon le a döntőben való részvétel lehetőségéről, a szervezők megtalálták az alternatív megoldást. Az egyik csapat videóra vette az előadását, és a döntő napján a saját iskolájukban rakták össze a munkadarabot, amelynek menetét fázisfotókkal bizonyították, majd megküldték értékelésre a zsűrinek. Egy másik iskola csapata előadását egy tanár vitte el a döntőre, a munkadarabot pedig elvitte magával. A harmadik hiányzó csapat esetében a verseny után, egy előre megbeszélt időpontban került sor a munkaanyag összeállítására. A versenyzők a zsűrizést követően értékes jutalmakban részesültek.

sporteszközök vásárlására jogosító ajándékutalványokban részesültek.

Mindkét pályázati felhívással az volt az elsődleges célja a kamarának, hogy a még pályaválasztás előtt álló általános iskolások közelebb kerüljenek az ágazathoz, miközben a pályázatok elkészítése elfoglaltságot ad számukra és megismerik a szakmát is.

A kamara szakképzési és szaknácádási igazgatósága a jövőben is tervezi hasonló pályázatok meghirdetését, ezért javasoljuk, hogy az ágazat iránt érdeklődő tanulók figyeljék a NAK honlapját.

• SZÉKELY ERIKA/NAK

Sertéságazat: Új év – új időszak?

Egyértelmű, hogy egy új időszak küszöbét lépi át mind az EU, mind Magyarország sertésipara: az afrikai sertéspestis és a koronavírus-járvány, a takarmány-alapanyagárak drasztikus és tartós emelkedése, valamint más világgazdasági folyamatok lépéskényszerbe hozták a sertésiparokat, itthon és a világ többi részén egyaránt. A különbség főleg abban van, kinek mekkorát kell lépnie...

Ha az összefüggéseket (pl. az ASP miatti világkereskedelmi változások, az annak következtében extrém magas európai exportaktivitást és az annak ingadozásai miatt változó, magasságokat és mélységeket megérő, tervezhetetlen és példátlanul alacsony felvásárlási árakat, a tartósan magas gabona és más inputárakat) is figyelembe vesszük, akkor nem túlzás azt állítani, hogy világszintű problémáról beszélhetünk, amelynek következtében a hazai hústermelés több mint harmadát adó magyar sertésiparoknak és az Európai Unió ágazati szereplőinek soha nem látott nehézségekkel kell szembenézniük.

Sokan teszik fel a kérdést, hogy eltűnhet-e a magyar sertés a boltokból? Ha sokan hagynak fel a tevékenységgel az ágazatban, akkor részben el, de ezt aligha vennék észre azok a fogyasztók, akiket vásárláskor eddig sem a hús származása vagy minősége érdekelt, hanem költségközpontú döntést hoztak, megvásárolva nyugati konkurensaik dömpingáron ideáramló – egyes kiskereskedelmi láncok által szívesen fogadott –, az EU-n kívüli értékesítésből visszamaradt feleslegeit. Enyhítheti a helyzetet és az ágazat alapvető érdeke ezért a hazai húsfeldolgozó szektor piaci helyzetének megerősítése is, amelynek érdekében a kis-

kereskedelmi láncokkal folyamatos az egyeztetés. Kijelenthető, hogy mind hazánkban, mind a többi uniós országokban további intézkedésekre és komoly változtatásokra lesz szükség, hogy ez az ágazat a jövőben is sikeres legyen és sokaknak biztosíthasson stabil megélhetést.

felnagyította a sertésiparát minden hibáját. Sokan ragaszkodnak a sertésiparhoz, olyanok is, akik nem produkálnak kiemelkedő eredményeket. Nemcsak, mert „belenőttek” vagy egyszerűbb lenne sertést tartani, mint más állatot, hanem – ezt ritkán mondjuk ki és talán kevesen is értik

ványvédelmet, teleti higiénit, magasabb szakmaiságot letenni az asztalra? Tudunk-e hatékonyabban takarmányozni vagy magasabb bevételek érdekében megkülönböztethető minőséget előállítani? Szorosabbra tudjuk-e fűzni a partnerkapcsolatainkat vagy tovább ringatjuk magunkat abban, hogy egyedül biztosabb? Elkerülhetetlen feladat az előttünk álló pár évben ezekkel párhuzamosan, hogy az eddigienél is magasabb állattóléti biztosítsunk állataink számára, illetve csökkentsük a felhasznált antibiotikumok mennyiségét.

A túléléshez most (újra!) stratégiát kell felállítanunk. Ágazati szinten is és a cégek, cégcsoportok szintjén is. Dönteni kell: költséghatékonyságban vagy megkülönböztetett minőség előállításában kell úgy szintet lépni, hogy magasabb inputárak mellett is jövedelmező legyen a tevékenység. Ha sem egyik, sem másik nem teremthető meg, félt, hogy a továbbiakban is csak az életben maradásért folytatott küzdelem megy tovább.

Egy új év kezdete mindig alkalmas időszak arra, hogy sertésiparunként – de a hazai sertésiparok lététől szorosan függő hazai feldolgozókként vagy a termékpálya más részén dolgozókként – átgondoljuk, hogy a megváltozott környezetben és az előttünk álló feladatok

ismeretében milyen lépéseket teszünk a folytatásért és kik lesznek ebben a társaink.

„Orrával előre túrja a szerencsét” – ezért az újévi menü kötelező fogása a malac. Őszintén remélem, hogy idén mi is többet tudunk tenni a szerencsénk érdekében és 2022-ben – a most borús kilátások ellenére is – pozitív fordulat következik be a sertésiparban és sertésipar-fogyasztásban egyaránt.

• DÚL UDÓ/NAK

Segítség a sertésiparoknak

A szakmai szervezetek – a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Magyar Sertésipar Szövetsége – tavaly több fórumon és fórumában is jelezték az AM vezetésére, hogy az ágazat segítségre szorul és konkrét intézkedésekre is javaslatokat tettek.

Több jelzéssel is éltek a sertésipar érdekében a szakmai szervezetek, és a szakigazgatás ezen kérések figyelembevételére láthatóan törekszik a rendelkezésre álló eszközökkel támogatni a sertésiparokat. Az év elejével a sertésiparok számára nyújtott intézkedéscsomag újabb, korábban már beharangozott eleme válik elérhetővé, amelyhez a kapcsolódó miniszteri rendelet is már megjelent.

A sertésiparok számára az Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Konstrukció és az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020 kere-

tében 2022. január 1. és 2022 június 30. között újonnan felvett hitelekhez 100%-os mértékű kamat-, kezességi díjtámogatást, valamint a hitelek fenntartásával kapcsolatban felmerülő, előre meghatározott költségek 100%-ára vonatkozó költségtámogatást nyújt az AM. A hitelkérelmeket a KAVOSZ koordinálásában működő regisztráló irodákban lehet benyújtani.

A 100%-os támogatásban részesíthető hitel összege a vállalkozás tevékenységében lévő állatok számára igazodnak, számított átlagos állategységként legfeljebb 500 000 forint. A támogatással az Agrár Széchenyi Kártya Folyószám-

lahitel esetében a kkv minősítésnek megfelelő vállalkozások maximum 200 millió forint összegű, 3 éves lejáratú, míg az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020 esetében a nagyvállalatok és a kkv-k maximum 150 millió forint összegű, 6 éves futamidejű, azokon belül 3 éves türelmi idejű, kamat- és költségmentes forgóeszközhitelhez juthatnak. A részletes információk a KAVOSZ és az MFB weboldalán találhatóak.

A sertésiparok megsegítése érdekében az Agrárminisztérium megteremtette annak feltételeit, hogy idén 21,5 milliárd forint értékű, rekordösszegű állattóléti támogatás kerüljön kifizetésre az ágazat számára. Az agrártárca a kialakult helyzet kompenzálására a sertésiparot támogató több intézkedés bevezetéséről döntött korábban, ez a kifizetés pedig további segítséget nyújt a sertésiparoknak – jelentette ki Nagy István tárcavezető. 2021-ben eredetileg 16,8 milliárd forint állt rendelkezésre, de a válságos helyzetre tekintettel összesen 4,7

milliárd forint többletforrást tudott a kormányzat ezen a jogcímen az ágazat számára biztosítani – emelte ki a miniszter.

Nagy István hangsúlyozta, hazánk több tagállammal együtt felszólította az Európai Bizottságot, hogy éljen a felhatalmazásával, és hozzon olyan azonnali piaci intézkedéseket, amelyek megakadályozzák, hogy a sertésiparok válsága még jobban elmélyüljön. Ezt a Bizottság elutasította.

A decemberben aktuálisan folyósított 2021. támogatási év III. negyedévének kifizetése – 2,7 milliárd forint – mellett egy közel 3 milliárd forintos többlettámogatás is utalt a Kincstár. A többlettámogatás kiutalása automatikusan történik. A Kincstár a sertésipar állattóléti támogatás 2020/2021. támogatási év IV. negyedévének, valamint a 2021/2022. támogatási év I–II. negyedévének esetében a korábbi jóváhagyó határozatok módosításával pótlólagos kifizetést valósít meg.

• NAK

Magyarország benyújtotta a KAP Stratégiai Tervet

Az Agrárminisztérium benyújtotta az Európai Bizottsághoz a magyar KAP Stratégiai Tervet, amely a 2023–2027 közötti időszak agrár-élelmiszeripari támogatási rendszerét meghatározó legfontosabb dokumentum. A már jól ismert jogcímek mellett számos új beavatkozás és szabály is szerepel a Stratégiai Tervben, a 80%-ra emelt nemzeti társfinanszírozás ugyanakkor lehetőséget biztosít a hazai agrárium szereplőinek versenyképességük növelésére, valamint a vidéki térségek megújulására. A most benyújtott KAP Stratégiai Terv csak a Bizottság jóváhagyását követően tekinthető véglegesnek, amelyre várhatóan nyáron kerül majd sor.

Az Agrárminisztérium 2021. december 30-án nyújtotta be a 2023–27-es időszak agrár-élelmiszeripari támogatásait magában foglaló KAP Stratégiai Tervet az Európai Bizottság számára. A tervezési munkát némileg nehezítette, hogy a vonatkozó uniós alaprendeletek tervezettnél később, december elején kerültek kihirdetésre, a kapcsolódó részletszabályokról pedig még később született döntés. A most benyújtott dokumentum még nem tekinthető véglegesnek, hiszen csak ezt követően kezdődik meg a Bizottság általi jóváhagyási folyamat, amely több hónapig is el fog tartani.

Az eddigi agrártámogatási rendszerrel ellentétben az új KAP Stratégiai Terv együtt kezeli az I. és II. pilléres forrásokat. 2027-ig az I. pillérben 3400 milliárd forint áll a magyar termelők rendelkezésére, míg a vidékfejlesztési támogatások esetében a 80%-ra megemelt nemzeti társfinanszírozásnak köszönhetően 2853 milliárd forint lehívása válik majd lehetővé 2023-tól.

Az új KAP szabályok több beavatkozás esetében is kötelező ráfordí-

tási arányok alkalmazását írták elő, amely a tervezés során leszűkítette a tagállamok mozgásterét. Magyarország a közvetlen támogatások 1,4%-át szánja a fiatal gazdák jövedelemtámogatására, a termeléshez kötött támogatásokra pedig a maximálisan megengedhető 13+2%-ot csoportosított. A generációs megújulás előmozdítása kiemelt célkitűzésnek szerepel a KAP Stratégiai Tervben, ezért a fiatal mezőgazdasági termelők hektáronkénti támogatása az eddigi összeg két és fél-

szerezésre emelkedik, valamint a területi felső korlát is 300 hektáros birtokméretre módosul.

Az I. pilléres beavatkozások egyik új eleme az Agroökológiai Alapprogram (AÖP), amely a környezet és klíma szempontjából kedvező több-letvállalásokat jutalmazza évenkénti hektáralapú kifizetési rendszerben a mezőgazdasági üzem teljes területére. A gazdálkodók AÖP-hez való csatlakozása önkéntes, az előírások pedig hasznosítási módokként lettek meghatározva. Az új zöld beavat-

kozásra a közvetlen támogatások 15%-át fordítják.

Szintén új elemként említhető a kis és közepes birtokmérettel rendelkező gazdaságok támogatása, amely a közvetlen kifizetések 10%-ának újraelosztását jelenti. Magyarország a következő időszakban nem fogja alkalmazni sem a teljes (capping), sem a részleges elvonást (degresszió), mivel a kisgazdaságok és a családi gazdaságok megerősítését az újraelosztó (redisztributív) támogatás bevezetésével kívánja elérni, amely a legfeljebb 1200 hektárral rendelkező gazdaságok számára nyújtható. A kifizetés ezen belül max. 300 hektárig történik két sávban, így az alaptámogatáson felül 10 hektáros birtokméretig hektáronként további 20 ezer, míg 11 és 300 hektár között hektáronként további 10 ezer forint támogatásban részesülhetnek a gazdálkodók.

A jelenlegi SAPS és zöldítési jogcímeiket az ún. alap jövedelemtámogatás váltja fel. A támogatás lehívásához egy olyan feltételrendszer (kondicionalitás) előírásait kell teljesíteni, amely ötvözi a kölcsönös megfeleltetést és a zöldítés bizonyos elemeit. Az alap jövedelemtámogatás egy hektárra jutó pontos összege egyelőre nem ismert, mivel maradványelven számítódik, de a többi közvetlen támogatási jogcím ráfordítási arányait összegezve a boríték körülbelül 58%-a áll majd rendelkezésre erre a jogcímre.

2027-ig rendkívüli mértékű fejlesztési forrás fordítható a mezőgazdaság és élelmiszeripar versenyképességének, valamint a vidéki térségek életképességének és vonzerejének növelésére. A megemelt társfinanszírozás új távlatokat nyitott a vidékfejlesztési források ter-

vezése során, amelynek mintegy 51%-át gazdaságfejlesztési célokra fogják fordítani. Ezen belül is kiemelt jelentőséggel bír az élelmiszeripar megújítása, illetve a mezőgazdaságban az egy hektárra vetített hozzáadott érték emelését segítő és hatékonyságot növelő beruházások ösztönzése. Emellett jelentős részben továbbra is elérhetők lesznek a Vidékfejlesztési Programból már jól ismert korábbi beavatkozások, de számos új intézkedés is szerepel a KAP Stratégiai Tervben.

Már az új KAP keretrendszerének kialakításakor megfigyelhető volt az a trend, amely egy még fenntarthatóbb irányba kívánta orientálni az európai mezőgazdaságot és élelmiszeripart. A környezetet és éghajlat védelmét szolgáló beavatkozások tehát jelentős súllyal, a II. pilléres

források min. 35%-ának felhasználásával szerepelnek a Stratégiai Tervben. A zöld intézkedések közül továbbra is kiemelt jelentősége lesz az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) programnak, valamint az ökológiai gazdálkodás (ÖKO) támogatásának, de természetesen lehetőség lesz többféle erdészeti, valamint egyéb környezeti beavatkozások megvalósítására is.

A vidékfejlesztési források támogatási rendszerének meghatározásakor szintén fontos szempont volt a modernizáció, ezért az agrártudás, innovációs és digitalizációs intézkedések is megfelelő szintű finanszírozásban részesülnek. A beavatkozások végrehajtásának támogatására, az érintettek bevonására, valamint a jó gyakorlatok megosztására és terjesztésére ún.

KAP hálózat jön létre uniós és nemzeti szinten egyaránt, amelynek részét képezi a korábbi Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) is.

Az Európai Bizottság a következő hónapokban végzi el a KAP Stratégiai Terv értékelését, valamint ezzel párhuzamosan kétoldalú egyeztetéseket folytat a tagállammal annak tartalmára vonatkozóan. A Stratégiai Terv tehát csak akkor tekinthető majd véglegesnek, amikor a Bizottság hivatalosan is jóváhagyja azt. Erre várhatóan a nyár folyamán kerül majd sor.

A most benyújtott KAP Stratégiai Terv mind a források mértékéből, mind az ágazat igényein alapuló beavatkozásokból fakadóan egyedülálló lehetőséget jelent a hazai agrár-élelmiszeripar szereplői számára, hogy megvalósítsák fejlesztési elképzeléseiket. Ebben természetesen a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara is hathatós segítséget kíván nyújtani, hiszen a 2023-tól induló támogatási rendszerben minden gazdálkodónak egyénileg kell eldöntenie, hogy mely támogatási lehetőségeket tudja kihasználni leginkább. Falugazdászaink tehát felkészülten állnak majd minden gazdálkodó rendelkezésére, hogy a lehető legjobb döntéseket hozzák meg a támogatások igénylésekor. A 2022. évtől kezdve számos tájékoztató rendezvény megtartását tervezzük, hogy tagjaink minél több információt kapjanak a KAP Stratégiai Terv tartalmáról és az éppen aktuális pályázati lehetőségekről, hogy ezáltal elsőkézből értesüljenek a legfontosabb tudnivalókról.

• HORVÁTH DÓRA/NAK

Januártól csak elektronikusan intézhetők a hatósági eljárások a katasztrófavédelmi szervnél

A Vízhatal Információs, Ellenőrzési és Integrált hatósági feladatokat ellátó Keretrendszer (VIZEK) eredeti célja a mezőgazdasági öntözéssel kapcsolatos vízgazdálkodási, fenntartói, hatósági, adózási és kutatási-statisztikai feladatok elektronikus ügyintézési lehetőségének bővítése volt.

2020. január elsejével kezdte el éles működését a vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági eljárásokat támogató komplex informatikai rendszer, amelynek keretében megvalósult:

- az elektronikus vízjogi engedélyezés (az adminisztratív feladatok elektronikus támogatása, a szakmai megalapozás biztosítása, az engedélykérelmek beadása, az engedélyek kiadása, az engedélyek nyilvántartása);

- az elektronikus nyilvántartás, elektronikus vízkönyvek (tartalmazza a vízi létesítményekkel, vízi munkákkal és vízhasználatokkal összefüggő jogokat, kötelezettségeket);

- az elektronikus vízkészletjárulékbemelés (ügyműködéshez történő csat-

lakoztatás, a jogszabályi változások és a meghatározott járulékokkal kapcsolatos feladatok nyom követése – a kiszabástól a befizetésig);

- az elektronikus bírságnylvántartási és folyamatszervezési rendszer (a hatósági ellenőrzések és szemlék során kiszabott bírságokkal kapcsolatos feladatok teljes nyom követése – a kiszabástól a befizetésig);

- szakhatósági munkafolyamatokat támogató elektronikus modul kialakítása;

- a VIZEK rendszer összerendelése a Vízügyi Igazgatóságok és az Országos Vízügyi Főigazgatóság ügyiratkövető rendszereivel.

Itt intézze a vízjogi ügyeit elektronikusan: <https://vizek.gov.hu/>.

2022. január elsejével a rendszer továbbfejlesztésének eredményeként a vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági eljárásokon túlmenően elektronikussá válik valamennyi hatósági eljárás a hivatásos katasztrófavédelmi szervnél – meg hagyva a papíralapú eljárás választásának lehetőségét a természetes személyek számára!

- Az Integrált Hatósági Ügyviteli Rendszer immáron kiterjed a tűzvédelem, piacfelügyelet, veszélyes üzemek, veszélyes áruszállítás, kritikus infrastruktúra védelem – létfontosságú rendszerek és létesítményvédelem, nukleárisbaleset-elhárítás, polgárvédelem engedélyezési és hatósági ellenőrzési folyamataira.

Az új szakrendszer biztosítja az ügyfelek részére az országos egységes, szabványos eljárásokat, az egyszerűsített eljárás folyamatokat, az egyszerűsített fizetési kötelezettségek teljesítését, az egykapus ügyintézési rendszert, ezáltal a gyorsabb, hatékonyabb hatósági ügyintézés.

Fontos, hogy az ügyfelek a KAÜ-azonosítást követően férhetnek hozzá az ügyintézési lehetőségekhez 2022 január elsejével!

Itt intézze a hivatásos katasztrófavédelmi szervhez tartozó hatósági ügyeit elektronikusan: <https://www.katasztrofavedelem.hu>.

További részletek:

Katasztrófavédelem – Integrált Hatósági Ügyviteli Rendszer: <https://www.katasztrofavedelem.hu/36514/integralt-hatosagi-ugyviteli-rendszer>

Katasztrófavédelem – Hatósági Szakterületek: <https://www.katasztrofavedelem.hu/215/hatsgi-szakterlet>

• TASNÁDI GABRIELLA/NAK

Ismét elérhető lesz az állattartó telepek fejlesztését támogató felhívás

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett, Állattartó telepek fejlesztésének támogatása című pályázati felhívás a tervek szerint februárban újranylílik, így lehetőség lesz arra, hogy az állattartók nagyobb léptékű beruházásait megvalósítsák – közölte Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető hangsúlyozta: az újranylítást a 2020 őszén megjelent kiírás óriási sikere indokolja. Akkor, a 360 milliárd forint keretösszegű felhívás kapcsán közel 473 milliárd forint összegre nyújtottak be támogatási igényt a kérelmezők. A miniszter kiemelte, hogy a felhívás a már megismert feltételrendszer mellett lesz továbbra is elérhető, a

támogatási intenzitás főszabályként 50%-os, a támogatás összegére vonatkozó feltételek pedig változatlanok: az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimális összege célterületenként eltérően 5 és 100 millió Ft között változik, maximum 2 milliárd forint lehet.

Baromfitartók, sertéstartók, szarvasmarhatartók, juhtartók, kecske-

Civilek is pályázhatnak

Hatvan millió forint keretösszeggel hirdet pályázatot agrárágazati civil szervezeteknek az Agrárminisztérium. A szaktárca 2022-ben is segítséget nyújt az idei évben tervezett szakmai, a tárca célkitűzéseivel is illeszkedő projektet megvalósításához. A pályázat keretösszege 60 millió forint. Az egy pályázattal elnyerhető, vissza nem térítendő támogatás összege hétszáz ezer forinttól kétmillió forintig terjedhet. A támogatáshoz önerő biztosítása nem feltétel. A kiírás feltételeinek megfelelő szervezetek pályázatukat 2022. január 14-étől 2022. február 13-ig nyújthatják be a felhívásban szereplő módon.

tartók, lótarok, nyúlartók, méhészek és még több más gazdasági használatl foglalkozó állattartó számára nyílik ismét lehetőség támogatott módon új állattartó telepek létrehozására, meglévők korszerűsítésére, az állattartáshoz kapcsolódó eszközök, gépek beszerzésére. A miniszter arra

hívta fel a figyelmet, hogy a felhívás keretében azon támogatást igénylők is pályázhatnak, akik a jelen felhívás keretében már részesültek támogatásban, akár ugyanazon megvalósítási helyre is. A támogatási kérelmek benyújtására a tervek szerint február végétől lesz lehetőség.

#AGRÁRPÁLYA
MENŐ SZAKMÁK EGY
MENŐ ÁGAZATBAN

[▶▶ nak.hu/szakmai-infok/szakkepzes#agrardiak](https://nak.hu/szakmai-infok/szakkepzes#agrardiak)

Legyél TE is AGRÁRDIÁK!

Tudj meg többet a mezőgazdasági, erdészeti, kertészeti és élelmiszeripari szakmákról!

Új év, régi-új kihívások az erdőszetben

Az évváltás hagyományosan minden embert, közösséget, valamint szervezetet számadásra és új célok meghatározására sarkall. Így van ez a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara esetében is, amely az erdőszeti ágazatot érintően is meghatározó gazdasági érdekképviseleti szervezet. A következőkben kiragadunk néhány fontos, előttünk álló erdőszeti kihívást, illetve feladatot, amelyek megválaszolásához és teljesítéséhez az agrárkamara az új esztendőben is igyekszik minél eredményesebben hozzájárulni.

Azt valljuk, hogy szakmai céljai és feladatai nem elsődlegesen az érintett intézményeknek és szervezeteknek vannak, hanem az egyes ágazatoknak, amelyek eredményes végrehajtásához azután minden érintett hozzáteheti, amit a helyzete és lehetőségei engednek. Az alábbiakban tehát nem az agrárkamara erdőszeti céljait és feladatait, hanem az erdőszet ágazat főbb aktuális kihívásait igyekszünk lajstromba venni, amelyek megoldásához az agrárkamara a maga eszközeivel, illetve a számára biztosított mozgásterben hozzá szeretne járulni.

Ebben a tekintetben ennek a cikknek valójában nincs jelentős híre-

téke, hiszen az új év előreláthatóan, illetve remélhetőleg nem jár majd új kihívásokkal az erdőszetben. Nem annyira érdem, inkább adósság magunkkal szemben, hogy nagyobbreszt az eddigiekkel fogunk az új évben is tovább birkózni.

Környezeti kihívások

A klímaváltozás, a vízgazdálkodási viszonyok romlása, az idegenhonos fajok fokozódó terjedése, valamint nagyrészt ezeknek köszönhetően az egyre gyakoribb erdőkárok komoly kihívásokat jelentenek az erdőgazdálkodásban. Egyszerre kell elősegítenünk az erdők alkalmazkodását a klímavál-

tozás kedvezőtlen hatásaihoz, továbbá az erdők hozzájárulását a klímaváltozási folyamat mérsékléséhez, esetleg visszafordításához. A sok szakterületet (erdőszet, természetvédelem, vízügy, vadgazdálkodás, faipar stb.) érintő, összetett feladványt csak alapos elméleti átgondolással, bölcs kompromisszumokkal, gyakorlati innovációk garmadájával, széles körű, folyamatos tájékoztatással és a támogatási források célirányos felhasználásával lehet megoldani. Úgy, hogy mindegyre meglehetősen kevés idő áll a rendelkezésünkre.

Az agrárkamara az új évben is igyekszik figyelemmel kísérni, illetve a lehetőségeihez mérten befo-

lyásolni az uniós és hazai környezeti politikát, valamint stratégia- és jogszabályalkotást. Annak érdekében, hogy azok erdőszeti szakmai szempontból se okozzanak szükségtelen változásokat, korlátozókat.

Emellett igyekszünk a témát a saját szakközönségünk előtt is folyamatosan felszínen tartani, hogy a ránk váró feladatoknak időben eleget tudjunk tenni, és az erdőgazdálkodás mielőbb az új kihívásokkal összhangban álló pályára állhasson. Ellenkező esetben a szükségszerű folyamatokat mások vezénylik le helyettünk, ami feltehetően mélyrehatóbb változásokat eredményez majd a vártnál, illetve a szükségesnél.

Gazdasági kihívások

Az erdőgazdálkodás gazdasági feltételei az elmúlt években érzékelhetően romlottak. Az erdei haszonvételei lehetőségek korlátozása, az utóbbi időben inkább csökkenőek. Az emberiség faanyag-felhasználási szokásai változnak, illetve a klímaváltozás elleni fellépés ezen a téren is új elvárásokat támaszt. Az említett folyamatokhoz való alkalmazkodás időt igényel, az átmeneti időszakban pedig rendszeres értékesítési nehézségek merülhetnek fel. Ezekkel párhuzamosan az erdőgazdálkodás hazai feltételei (például a munkaerőhelyzet és a technológiai színvonal) összességében inkább romlani, a gazdálkodási költségek pedig növekednek.

Az erdőgazdálkodásnak az erdők környezeti és közjóléti szolgáltatásainak biztosításában, a vidékfejlesztésben, valamint a gazdaság alapanyag-ellátásában betöltött szerepe továbbra is jelentős, a nagyra nyíló erdőszeti „agrárrolló” hatásainak ellentételezésére ugyanakkor támogatási lehetőségek az agrárium más területeihez képest is csak hiányosan állnak rendelkezésre.

Az erdőgazdálkodás az egyes tevékenységek, valamint az üzemi méretek terén sokszereplőssé és

elaprózódottá vált. Ez nagyban megnehezíti a hazai erdőszeti technológiai fejlesztést és innovációt, valamint az erdőgazdálkodás hatékonyságának és versenyképességének a növelését. Ezen a téren központi gazdaságszervező intézkedések, az erdőszeti és faipari kutatás tudatos kezdeményező és koordináló szerepvállalása, valamint gazdálkodói együttműködések nélkül várhatóan nem vagy csak nagyon lassan lehet előrelépni.

Az agrárkamara a továbbiakban is igyekszik a fentiekre folyamatosan felhívni a figyelmet, hogy ezzel is irányítsuk a hazai erdőszetpolitikát. Igyekszünk továbbá tájékoztatóval és javaslatokkal közvetlenül is elősegíteni a tagjaink előrelépését. Az említett központi gazdaságszervezési feladatok terén ennél többet azonban csak akkor tehetünk, ha arra felhatalmazást kapunk.

Szervezeti kihívások

Az erdőgazdálkodás sokszereplősségéről és elaprózottságáról, valamint az együttműködések hiányáról az előbbiekben már esett szó. A fennálló helyzet különösen a magán-erdőgazdálkodásban jelent komoly akadályokat. Tetézi a bajt, hogy a magán-erdők jelentős részén – a megbízott erdőgazdálkodói jogviszony év végi kivezetésével tovább növekvő erdőterületen – nem beszélhetünk rendezett, szakszerű erdőgazdálkodásról. Vagy nincs is erdőgazdálkodó, vagy csak formálisan van, illetve a rendszeres erdőszeti szakirányítás terén is vannak hiányosságok. A magán-erdőgazdálkodási tevékenység emiatt is sokszor csak a fakitermelésekre és a hatóság által kikényszerített erdőfelújítások minimum szinten történő elvégzésére szűkül le.

A rendeződést ezen a téren nagyban megnehezítik az osztatlan közös tulajdonok továbbra is nagy aránya, a tulajdonosi körök nagysága, a szabályozás hiányosságai és kiforratlansága, valamint a motiváció széles körű hiánya, amit a támogatási rendszer sem ösztönöz megfélemlően.

Az erdőgazdálkodás szervezetenként és szakmailag nagyrészt rendezett. A fent említett kihívások

nyilvánvalóan az állami erdőgazdálkodást is érintik, de ezekre a kihívásokra a jellemzően nagyüzemi, állami erdőgazdálkodók – az állam, illetve a tulajdonosi joggyakorló agrártárca szükséges koordinálása mellett – könnyebben meg tudnak felelni. Az agrárkamara aktívabb közreműködésére így továbbra is elsősorban a magán-erdőgazdálkodás fejlesztése terén van igény, aminek az új évben is igyekszünk megfelelni.

A 2023–2027. közötti időszakra szóló új vidékfejlesztési és támogatási rendszer tervezése

Magyarország 2021. december 30-án az elsők között nyújtotta be az Európai Bizottságnak az új Közös Agrárpolitikához (KAP) kapcsolódó magyar Stratégiai Tervet, ami meghatározza a 2023–2027. közötti időszak vidékfejlesztési, illetve támogatási lehetőségeit. Az új év ezen a téren egyik oldalról a stratégiai terv uniós egyeztetésével és véglegesítésével, a másik oldalról pedig a 2023-tól megjelenő hazai pályázati felhívások előkészítésével fog telni.

A cikk első felében említett erdőszeti ágazati kihívásoknak való eredmé-

nyes megfelelés állami finanszírozására gyakorlatilag csak a KAP keretében lesz lehetőség. Nyilvánvaló tehát, hogy az új vidékfejlesztési és támogatási rendszer kialakítása az erdőszeti ágazat szempontjából is kulcsfontosságú. Az agrárkamara, ahogy a tervezési szakaszban is tettük, a KAP vidékfejlesztési és támogatási rendszerének megvalósítási folyamatában is igyekszik aktívan közreműködni, az erdőszeti intézkedések terén is.

Ágazati összefogás, ágazati képviselet

Ahogy a bevezetőben említettük, az ágazati kihívásoknak csak az érintett ágazati szereplők összefogásával és szoros együttműködésével lehet eredményesen megfelelni.

Ezen a téren az agrárkamara jelentős összekovácsoló és koordináló erő lehet, hiszen az erdőgazdálkodásban közreműködő gazdálkodók és vállalkozók szinte teljes köre agrárkamarai tag. Ez komoly felelősségünk, aminek igyekszünk az új évben is megfelelni. Egyrészt az erdőszeti kormányzati, igazgatási, kutatási és oktatási, valamint szakmai szervezetekkel, másrészt a kamara erdőgazdálkodási körbe tartozó tagságával, elsősorban azok választott képviseleti testületeivel – a kamara megyei és országos erdőszeti osztályaival – való szoros

együttműködés fenntartásával és bővítésével.

Az utóbbi kapcsán feltétlenül említést érdemel, hogy az agrárkamara nemcsak az erdőgazdálkodók a tagjai, hanem az erdőgazdálkodási szolgáltató és kivitelező tevékenységet végző vállalkozások is. A rendszer-változást követően ezek a tevékenységek, illetve vállalkozások nagyrészt különváltak a szűken vett erdőgazdálkodó vállalkozásoktól. Ennek a változásnak a hatásai a szakmai és gazdasági érdekképviseleti rendszerben még nem képeződtek le megfelelően, így ebben a tekintetben ezek a vállalkozások átmenetileg a „senki földjére” szorultak. Az agrárkamara a továbbiakban ezen a téren is igyekszik felzárkózni a feladataihoz.

A tagsággal való kapcsolattartás kapcsán fontos még megemlíteni, hogy az új évben kamarai választásokra is sor kerül majd. A kamarai tagok ennek során választják meg többek között a kamara előbb említett „társadalmi” szerveit, azaz a kamara központi és megyei szervezeteinek „önkormányzati partnereit”, „külső munkatársait”.

A fentiek jegyében minden erdőgazdálkodási körbe tartozó kamarai tagunknak eredményes, a magánéletben pedig boldog új esztendőt kívánunk!

• SZALAI KÁROLY/NAK

Fontos agrártárgyú jogszabályokat fogadott el a parlament

Az Országgyűlés elfogadta az agrárgazdaságok átadásáról szóló törvényt és döntöttek arról is, hogy kárpótlást kapnak az egykori Rozmaring szövetség tulajdonosai. Továbbá tizenhét jogszabály változik az agrártárgyú törvénycsomagban.

Mintegy háromszáz solymári családnak ad elégtételt a kommunizmus alatt elszenvedett sérelmekért az egykori Rozmaring Mezőgazdasági Termelőszövetkezet működési területén kárpótlásra váró személyek helyzetének rendezéséről szóló törvény, amelyet 141 támogató szavazattal fogadott el a parlament. Az 1970-es években létrejött Rozmaring szövetség tulajdonosai az országban egyedülként nem részesültek földosztásban kárpótlásként. A folyamatot telekspekulációk hátráltatták, valamint az, hogy a főváros környéki területen az állami föld-

területek jelentős része tájvédelmi körzet, ami nem osztható ki. Az elfogadott jogszabály lehetőséget ad arra, hogy a folyamat még jövőre befejeződhessen. Az érintettek eldönthetik, hogy földet vagy pénzüket kárpótlási jegyeket megfelelő értéken vegyék figyelembe. Az eljárások kérelemre indulhatnak, az érintetteknek jövőre három hónapjuk lesz a kezdeményezésre. A megszerzett földterület hasznosítása öt évig nem változtatható meg és nem idegeníthető el.

Elfogadták az agrárgazdaságok átadásáról szóló törvényt

A generációváltást hivatott segíteni a mezőgazdaságban az agrárgazdaságok átadásáról szóló törvény, amelyet 138 igen szavazattal, egy nem ellenében és egy tartózkodás mellett szavazott meg az Országgyűlés a kormány javaslatára. Ezen gazdaságok átadását nehezíti, hogy rendezni kell a beszállítói, termékértékesítési, vállalkozási szerződéseket a különféle támogatásokhoz kapcsolódó kötelezettségek átvállalását, a jogutódlást és a hatósági engedélyek módosítását, ami tucatnyi átruházási szerződés megkötését teszi szükségessé.

A jogszabály egyik célja az adminisztrációs terhek könnyítése egy gazdaságátadási szerződés által, amely a gazdaságot átadó és az

átvevő konszenzusán alapul. Mindez a föld tulajdonjogának, használatának megszerzése, a hatósági engedélyek módosítása, a szerződések átruházása és a pályázatok, támogatások átadása-átvállalása kérdésköre minél gyorsabb rendezését célozza.

Az a gazdálkodó, aki mindezeket a feltételeket nem vállalja, de szeretne felhagyni a gazdálkodással, továbbra is eladhatja a gazdaságát. A gazdaságátadási szerződésnek négy típusa lehet: adásvételi, ajándékozási, tartási és járadéki szerződés. A felek mind a négy típust kiegészíthetik a földek használatával, vagyis megállapodhatnak abban, hogy az eredeti tulajdonos a földeket megtartja, így az számára is bevételt biztosít. A gazdaságátadónak vállalnia kell, hogy nem kezd új gazdálkodó tevékenységbe.

A sikeres generációváltás érdekében azonban a törvény lehetőséget ad arra, hogy az eredeti gazdálkodó a nála legalább tíz évvel fiatalabb

átvevővel legfeljebb öt évig együttműködhessen a tudás átadása érdekében.

A jogszabály jóval egyszerűbbé teszi a gazdaságátadási szerződéssel a generációváltás folyamatát. A törvényjavaslat egyik legfontosabb eleme, hogy ezzel a szerződéssel a haszonbérleti jogokat is át lehetne adni. A haszonbérleti pozíció jogutódlással szállna át a gazdaságátvevőjére és ehhez még a bérbeadó hozzájárulása sem lenne szükséges.

Főszabályként a gazdaság tulajdonjoga az együttműködés végén száll át a gazdaságátvevőre, aki eddig az időpontig teljesíti a feltételeket vagy fizeti meg a teljes vételárát. A gazdaságátvevő a gazdaságátadási szerződéssel minden, a gazdasághoz kapcsolódó polgári jogi kötelemben a gazdaságátadó helyébe lép. A jogszabály 2023. január 1-jén lép hatályba.

Tizenhét jogszabály változik az agrártárgyú törvénycsomagban

Tizenhét jogszabály apróbb korekcióját tartalmazza az agrártárgyú törvények módosítása, amelyet 138 támogató szavazattal és két tartózkodás mellett fogadott el az Országgyűlés. A jövőben speciális adózási szabályok segítik azokat a gazdálkodó egyéni vállalkozókat, akik nem szüntetik meg tevékenységüket, csupán a jövőben őstermelői keretek között folytatják azt.

A megváltozott közigazgatási környezethez igazodva változnak a vadgazdálkodás szabályai. A vadász-kamarai törvény a jövőben lehetőséget ad az elektronikus ügyintézés bevezetésére, a kamara egységes tagnyilvántartó rendszerének megújítására, hogy a mintegy 67 ezer magyar hivatásos és sportvadász adatigényeit ki tudja elégíteni. Az erdőtervezés új változik, hogy például az erdőtelepítés után járó uniós támogatást akkor se kelljen visszafizetni, ha azt valaki megszüntet megbízott szerződés alapján végezte el.

A Nemzeti Földalapról szóló törvénybe bekerülnek a Tokaji életpálya nevű programhoz szükséges földjuttatás szabályai. A program

célja a fiatalok elvándorlásának megállítására a borvidékről. A népegészségügyi termékadóról szóló törvény módosítása mindössze egy technikai pontosítást tartalmaz, míg az agrárkamarai törvénybe tagnyilvántartással kapcsolatos változtatás kerül. A halgazdálkodási törvényben a gazdálkodási jog átadását pontosították.

A földforgalmi törvény részben az új ingatlan-nyilvántartási törvény miatt változik, míg a jövedéki adóról szóló jogszabály módosítását az új bortörvény hatálybalépése indokolja. A szociális hozzájárulási adóról szóló jogszabály módosítása szintén az őstermelői szabályokhoz kapcsolódik, az öntözéses gazdálkodásról szóló módosítását pedig gyakorlati tapasztalatok indokolják.

Ugyancsak változik a részaránykiadási eljárásokat lezáró jogszabály, az osztatlan közös tulajdon felszámolását célzó törvény és a családi gazdaságokról szóló jogszabály.

A parlament megszavazta azt a törvényjavaslatot is, amely a több föld egybefoglalt vételáron történő adásvételének szabályait is módosítja. Ami nem változik: ha több földet egybefoglalt vételáron értékesítenek, azt az elővásárlásra jogosult csak teljes egészében fogadhatja el. A törvényjavaslat alapján egybefoglalt vételár alkalmazására akkor kerülhet sor, ha a földek egymással szomszédosak vagy ha a bejegyzett földhasználója az eladó vagy legalább 3 éve a vevő, további feltétel pedig, hogy a földek azonos vagy szomszédos járás területén legyenek.

Mostantól az ajándékozási szerződésben vállalnia kell a szerző félnek, hogy a föld használatát másnak nem engedi át, azt maga használja, és ennek során eleget tesz a földhasznosítási kötelezettségének. Eddig ezt a kötelezettséget nem kellett vállalnia az ajándékozott félnek.

Szintén újdonság, hogy ha valaki földet vásárolt, majd 5 éven belül elajándékozza azt a közeli hozzátartozójának, akkor az ajándékozott félnek vállalnia kell, hogy a földet az 5 éves időtartamból még hátralévő ideig más célra nem hasznosítja majd (természetesen a törvényi kivételeken túl).

A jogszabály előkészítésében jelentős segítséget nyújtó Magosz röviden összefoglalta a legfontosabbakat a jogszabállyal kapcsolatban.

Kire vonatkozik a törvény?

A törvény csak az őstermelők és a mezőgazdasági tevékenységet folytató egyéni vállalkozók gazdaságának átadására vonatkozik. Fontos, hogy számukra is csak lehetőséget biztosít a törvény a gazdaság átadására, kötelező ereje nincs a javaslatnak.

Mi is az a gazdaságátadási szerződés?

A gazdaságátadási szerződés egy olyan szerződéstípus lesz, amellyel egy szerződéssel a gazdaság összes eleme átadható (föld, egyéb ingatlan, ingóságok, haszonbérlet, támogatási jogosultság, hatósági engedély stb.)

Ki lehet gazdaságátadó?

Átadó az az őstermelő vagy egyéni vállalkozó lehet, aki már elérte az öregségi nyugdíjkorhatárt vagy a szerződés megkötésétől számítva legfeljebb 5 éven belül eléri azt.

Ki lehet a gazdaságátvevője?

Az átadónál legalább tíz évvel fiatalabb, a 60. életévét be nem töltött őstermelő vagy egyéni vállalkozó, aki

- a gazdaságátadó hozzátartozója vagy
- a gazdaságátadóval legalább 7 éve munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll

Ingyenesen vagy ellenérték fejében?

A gazdaságátadási szerződést akár ellenérték fejében, akár ingyenesen (ajándékozásként) is meg lehet kötni.

Kifüggesztés, elővásárlási jog

Ha a gazdaságátadási szerződés föld tulajdonjogának átadását is tartalmazza, nem kell kifüggeszteni és az elővásárlási jogokat sem kell alkalmazni.

Haszonbérlet átadása

A szerződéssel a bérbeadó hozzájárulása nélkül is átadható a haszonbérleti jogosultság (jogutódlásnak minősül)

Csak egy lehetőség az átadásra, de nem kötelező!

A gazdaság ilyen módon történő átadása csak egy lehetőség, az természetesen más módon is átadható. Ha viszont valaki ezzel a szerződéstípussal kívánja átadni a gazdaságát, annak a teljes gazdaságát át kell adnia az átvevő részére. A törvényjavaslat alapján ez azt jelenti, hogy az átadást követően az átadó már nem végezhet a korábbival megegyező tevékenységet a saját nevében.

A fenti feltételek a közeli hozzátartozó számára történő adásvételre is alkalmazandók.

Kedvezően érinti az őstermelőket a személyi jövedelemadó-törvény módosítása, amelynek alapján, ha egyéni vállalkozó alakul át őstermelővé, akkor őstermelőként is

folytathatja az ev-ként megkezdett értékcsökkenési leírást. Fontos, hogy ezt a 2021. évi szája megállapítása során is alkalmazni kell. Megjelent az is a közlönyben, hogy a tárgyi eszköz értékesítése kikerül az őstermelői bevételek közül.

Kedvező változások az őstermelőket, családi gazdaságokat és családi mezőgazdasági társaságokat érintő jogszabályban

A családi gazdaságokról szóló 2020. évi CXXIII. törvény 2021. január 1-jén lépett hatályba, és jelentős változásokat hozott az őstermelők, a családi gazdaságok életében. Az eltelt egy év gazdálkodói és jogalkalmazói tapasztalatai most a törvény egyes pontjainak módosításában öltöttek testet.

A családi gazdaságokról szóló törvény az őstermelők számára lehetővé tette valamennyi, a földtörvényben meghatározott mező- és erdőgazdasági, továbbá kiegészítő tevékenység végzését. A jogalkotói szándék az őstermelők és a családi gazdaságok versenyképességének növelése volt, azonban az új szabályozás néhány problémát is felvetett, ezért a szabályok további pontosítására volt szükség.

A legfontosabb változások az őstermelői tevékenységek meghatározása terén következett be. Az őstermelők által végezhető kiegészítő tevékenységek felsorolása megjelent a családi gazdaságokról szóló törvényben, és az új felsorolással egyértelművé vált az a korábban is bevett gyakorlat, amely szerint az őstermelők esetében a mezőgazdasági termékből való élelmiszer-előállítás csak akkor kiegészítő tevékenység, ha azt vásárolt alapanyag felhasználásával végzik. Ez a kérdés egyrészt azért fontos, mert a kiegészítő tevékenységek bevétele nem haladhatja meg a bevételek 25%-át, másrészt lehetőség is arra, hogy az őstermelő a saját alapanyagból előállított élelmiszerek mellett egyszerűen növelhesse termékinálatát, vagy feldolgozási kapacitását

jobban kihasználhassa. Példaként említhető, ha a gazdálkodó az általa tenyésztett sertésből füstölt árut készít, akkor vásárolt zöldség felhasználásával savanyúságot is készíthet és azt értékesítheti.

Sok bizonytalanságra adott okot, ezért kikerült az őstermelők által végezhető tevékenységek közül a

tő tevékenységek 25%-os bevételi szabálya miatt a teljes őstermelői tevékenység adózási viszonyait felboríthatja. A mezőgazdasági gépek saját területek művelésén túli hasznosítására pedig a továbbiakban az alaptevékenységnek számító mezőgazdasági szolgáltatásokon keresztül van mód.

Az eddig ismertett változások természetesen kihatnak az őstermelők által alakított családi gazdaságokra is, hiszen ezek tevékenysége az őstermelő tagok tevékenységéből adódik össze. Egy, a családi gazdaságok működésében korábban is érvényesülő gyakorlat azonban jogszabályi megerősítést is nyert. Míg az egyéni őstermelőnek minden esetben rendelkeznie kell saját gazdasággal, addig az őster-

ládó tulajdonában vagy használatában állnak a termőterületek, azokat nem kell a tagság között az ingatlannyilvántartásban „felosztani”. A saját gazdasággal nem rendelkező családi gazdasági tagoknak az őstermelői nyilvántartásba elegendő azt a mezőgazdasági tevékenységet bejelenteni, amellyel részt vesznek a közös gazdálkodásban.

Ejtsünk néhány szót a családi mezőgazdasági társaság minősítéséről is. Ezt a minősítést az a gazdasági társaság, szövetkezet vagy erdőbirtokossági társulat kaphatja meg, amely kizárólag mező-, erdőgazdasági tevékenységet, illetve a földforgalmi törvényben meghatározott kiegészítő tevékenységet folytat, továbbá tagjai hozzátartozói egymásnak. A minősítés jelentősége, hogy az a tagok szá-

mára termőföld-elővásárlásra, előhaszonbérletre jogosultak között kedvezőbb ranghelyet biztosít. A minősítési kérelemhez korábban a gazdasági társaság létesítő okiratát is csatolni kellett, amelyben a tagok rendelkeztek a társaság részére átengedett termelési eszközökről, termőföldről. A létesítő okiratok megfelelő átalakítása a tapasztalatok szerint sok vesződséggel járt, erre azonban az előírásokat egyszerűsítő jogszabály-módosításnak köszönhetően már nincsen szükség, elegendő a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara honlapján közzétett kérelem és a tagok hozzátartozói viszonyát igazoló

anyakönyvi kivonatok másolatainak benyújtása ahhoz, hogy a minősítést pozitív hatósági döntés esetén megkaphassa az adott gazdasági társaság, és a tagok élhessenek a minősítés biztosította előnnyel.

• DR. UTASI KRISZTIÁN/NAK

termelési tényezők értékesítése, hasznosítása elnevezésű kiegészítő tevékenység. Ennek oka elsősorban a nagyobb értékű termelőeszközök (például: traktor) értékesítéséből eredő probléma, amely szerint egy ilyen értékesítés a kiegészítő

melők családi gazdasága szempontjából akár egyetlen tag által rendelkezésre bocsátott gazdaság (termőföld, állatállomány) megalapozza a családi gazdaság további tagjainak őstermelői tevékenységét. Gyakorlati példával: ha a csa-

Házhoz visszük az agrárium híreit!

A NAKlap egyedi tartalommal bír, átlagosan 310 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikát időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó őstermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

NAKLAP

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

ORSZÁGOS TERJESZTÉS

átlagosan 310 000 postaládában hónapról hónapra

Az újság PDF formátumban az agrárkamara honlapján is elérhető:

www.nak.hu/sajto/naklap

Cikkeink és egyéb érdekességek között tallózhatnak oldalunkon:

www.agrariumonline.hu

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamarai tagoknak 20% extra engedményt biztosítunk!

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:

Tremmer Tamás

lapmenedzser

+36-20/5347-137

naklap@maraton.hu

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA

országos roadshow

További információk:
www.nak.hu/tamogatások

AGRÁRMINISZTERIUM

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA